

Etnografinė stovykla Kolorade

Ar pamenate, kokia snieguota Joninių šventė buvo praėjusiais metais Kolorade? Šiais metais Kolorado lituanistinės mokyklos vaikai, pasikvietę svečių iš viso Kolorado, vėl planavo ir tikėjosi stovyklauti kalnuose bei uždegti aukščiausiai liepsnojantį Joninių laužą. Deja, dėl COVID-19 viruso Kolorade dar vasaros pradžioje stovyklavietės buvo visiškai uždarytos, o grupinės stovyklavietės taip ir nepradėjo veikti. Dėl sausros uždrausti laužai visiškai sujaukė stovyklos organizatorių planus. Po ilgų svarstymų mokyklos bendruomenė nusprendė organizuoti stovyklą antrą rugsėjo šeštadienį *Chatfield State* parke, nutolusiame į pietus nuo Denverio miesto.

Pirmą rugsėjo savaitgalį tęsėsi sausra su laužų kūrenimo apribojimais bei vasaros karščiais, kai temperatūra viršydavo +30 C laipsnių, tačiau, likus vos keletui dienų iki stovyklos, antradienį prasidėjo sniego audra ir keletą naktų temperatūra laikėsi apie nulį laipsnių. Iš pradžių buvo sunku patikėti tokia orų prognoze, bet kai šalčiai užsilaikė keletą dienų, tapo neramu dėl planuotos stovyklos. Gera žinia – savaitgalį meteorologai žadėjo saulę ir šiltą orą.

Pirmą dieną susirinkę į etnokultūrinę stovyklą, vaikai, padedami mokytojų ir tėvų, pynė vainikus, o pindami – mokėsi sutartines. Kai kurie jau buvo girdėję apie jas, o kai kurie pirmą kartą išgirdo ir kartu dainavo. Pinant vainikus, muzikos vadovė Vilma B. papasakojo apie sutartinių tradicijas. Ir vaikai, ir suaugusieji sužinojo daug naujų faktų. Pavyzdžiui, ar dažnas žino, kad sutartinės būna ne tik dainuojamos, bet ir šokamos bei grojamos, arba kad jos yra įtrauktos į UNESCO Reprezentatyvųjų žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą?

Sofia, Austėja ir vadovė Dalia pina vainikus

Sofia, Saulė ir Austėja pasipuošę savo pintais vainikais

Mokomės dvejetainių sutartinių

Baigę pinti vainikus, vaikai apsirengė skirtingų Lietuvos regionų tautinius rūbus, pasipuošė savo pintais vainikais ir, dar truputį parepetavę bei išmokę naują dvejetainę sutartinę, surengė visiems susirinkusiems mažą koncertą, kuriame parodė, ko išmoko. Tiek patys vaikai, tiek jų tėveliai, o ir pati muzikos vadovė Vilma B. liko sužavėti, kaip gražiai suskambo ką tik išmoktos sutartinės.

Keramikos dirbtuvės pačiame įkarštyje

Ričardas dirbuojasi prie varpelio kūrimo

Ievutės rankas pašis gražiausias po molio dirbtuvių pamokos

Moliniai varpeliai džūsta gėlių vainikų draugijoje

Po sutartinių stovyklautojų laukė varpelių lipdymas iš molio. Ar įsivaizduojate, kaip smagu gamtoje dirbti rankomis ir minkant minkštą molį kurti meną! Nebuvo jokių griežtų taisyklių, visi kūrė varpelius, kokie gimė vaizduotėje. Keramikos meno vadovė Dalia L. džiaugėsi gražiais vaikų darbeliais. Palikę džiūti nulipdytus varpelius, stovyklautojai patraukė prie *Chatfield* rezervuaro, kur visiems buvo suplanuotos žvejybos pamokėlės. Žvejai mėgėjai – vaikų tėveliai Gytis A. ir Mindaugas M. – pamokė vaikus, kaip laikyti mėškerę, kaip paruošti masalą žuvims ir kaip ją uždėti ant žvejybinio kabliuko, o vėliau, užmetus mėškeres, tyliai laukti, kol žuvis ims kibti.

Žvejybos ypatumai

Kaimynų žvejų 6 kg žuvis leidosi ir glostoma ir fotografuojama

Šarūnas ilgai laikė rankose meškerę

Mūsų vaikas nesisekė – žuvys nekibo, tačiau šalia žvejoję žmonės atėjusiems vaikams parodė ką tik sugautą beveik 6 kilogramų žuvį, galima buvo ne tik ją paglostyti, bet ir su ja nusifotografuoti. Tad dėl nenusisekusios žvejybos vaikai tikrai nenusiminė ir nuostabaus rezervuaro pakrantėje statė smėlio pilis, rinko kriaukles, atliko įvairius gimnastikos šuolius bei džiaugėsi vandeniui, kurio kvapas priminė Baltijos jūrą.

Akrobatikos pratimai prie vandens

Stovyklos kregždutės džiaugiasi šiltu Kolorado oru

Į stovyklavietę grįžusių meškeriojų laukė paskaita apie skudučius: vadovė Ieva B. papasakojo apie skudučių gamybą, kada jie atsirado ir kad skudučiai buvo naudojami atliekant sutartines. Vaikai, išbandę skudučius bei molinius švilpukus, nusprendė, kad būtų ne pro šalį išmokti jais groti mokykloje muzikos pamokose.

Lukas su Ričardu bando švilpauti molinukais

Ieva, Milda ir Agota bando groti skudučiais

Mažoji Ieva labai domėjosi skudučiais

Kita stovyklos diena prasidėjo pažintimi su muzikos instrumentais. Stovyklautojus aplankė Kolorado lietuvių bendruomenės muzikantai Rasa S. ir Rimantas B. su kanklėmis ir akordeonu. Vaikai galėjo ne tik sužinoti apie kanklių, akordeono istoriją ir grojimo ypatumus, bet ir pabandyti groti. Vėliau, pritariant akordeonui, vyko tautinių šokių pamoka, kurioje dalyvavo visi – vaikai, jų tėvai ir mokytojai bei stovyklos svečiai.

Lukui smagu pabandyti groti dideliu akordeonu

Vadovė Rasa Mildai ir Lukui parodo kaip kanklių stygomis gimsta muzika

Šokiai su muzika

Kolorado lituanistinės mokyklos mokinės Saulė L. ir Sofija B., susipažinusios su apyrankių pynimo technika 2019 metais JAV LB Švietimo tarybos organizuotoje „Dainavos“ stovykloje Mičigane, karantino metu savarankiškai patobulino savo pynimo įgūdžius, išmoko dar daugiau įvairių raštų ir šia patirtimi pasidalino stovykloje su visais norinčiais išmokti apyrankių ir juostų pynimo iš margaspalvių siūlų meno.

Greta, Emilija ir Agota renkasi norimą juostos raštą

iūlai siūlai susivykkit

Vaikų pintos juostelės ir apyrankės

Stovyklautojams ši stovykla buvo tokia smagi ir naudinga patirtis, kad jie net neabejoja, jog kitamet vėl susirinks viename iš Kolorado parkų, kur ir vėl mokysis bei sužinos daug naujų dalykų apie Lietuvos etnokultūrą, papročius bei istoriją.

Nors Kolorado lituanistinė mokykla gyvuoja dar tik trečius metus, tokie renginiai tampa gražia tradicija, padedančia ugdyti vaikų patriotiškumą. Vaikai išmoko ne tik drąsiai lipti į sceną, kurioje šoko tautinius šokius ir dainavo lietuviškas dainas, bet ir geriau suprasti, kas yra Lietuva ir ką ji mums visiems reiškia. Džiaugiamės, kad didžiausia vertybė – lietuvių kultūrinis paveldas – atrado vietą mažųjų Kolorado lietuvių širdyse.

Dėkojame visiems organizatoriams, stovyklos vadovams, prisidėjusiems prie renginio organizavimo. Nuoširdų ačiū tariame LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijai už finansinę paramą Etnokultūros stovyklai Kolorade, Kolorado lietuvių bendruomenės nariams, kurie visada palaiko ir remia mūsų iniciatyvas bei veiklą.

Iki pasimatymo kituose renginiuose!

Straipsnio autoriai:

Etnografinės stovyklos Kolorade organizatoriai

Nuotraukų autoriai:

Vilma Balnytė, Dainius Lankelis, Diana Reznik, Kristina Babonas

pasauliolietuvis.lt